Ca. Nov. 1970.

SADDHARMA

MEDEDELINGBLAD VAN DE
STICHTING NEDERLANDS BUDDHISTISCH CENTRUM

TEN GELEIDE

Drie jaar geleden - en wel op 8 november 1967 - werd onze stichting opgericht.
De doelstelling was en is nog: de studie van de beginselen van het buddhisme te bevorderen en de praktische toepassing van deze beginselen aan te moedigen.
Een doelstelling - en dat is niet toevallig - die overeenkomt met die van de Buddhist Society in Engeland.
Aan de doelstelling is nog toegevoegd: de stichting streeft ernaar haar arbeid te verrichten in nauwe samenwerking met buddhistische organisaties en instellingen in Nederland.
Dit laatste streven komt ook tot uitdrukking in de benaming "Centrum". De stichting wil nl. ook coördinerend werken, als een trefpunt fungeren voor de verschillende groepen en kringen, die op het terrein van het buddhisme in ons land werkzaam zijn.
Als we nu, na drie jaren, nagaan wat er door de stichting werd verricht, dan mag het oordeel luiden dat er, met de beschikbare mensen en middelen, op redelijke wijze uitvoering gegeven is aan de doelstelling. Natuurlijk is er, in een voorbarig optimisme, aanvankelijk wat te hoog gemikt. SADDHARMA - voortreffelijk werk van de heren van der Beek en Post - kunnen we helaas niet meer in de tot nu toe gebruikelijke vorm voortzetten. Daartoe beschikken we over te weinig middelen en scribenten. Vandaar dat wij u nu SADDHARMA aanbieden in de vorm, die het eerste nummer al had: vier pagina's, gevuld met nieuws over de stichting en met enkele bijdragen van ideële aard.
Wij hopen wèl u deze SADDHARMA vaker te kunnen aanbieden, b.v. vijfmaal per jaar.
Sedert de oprichting van de stichting werden twee landelijke bijeenkomsten gehouden. Deze zijn een succes gebleken en u kunt er op rekenen, dat minstens éénmaal per jaar een dergelijk samenzijn zal worden georganiseerd.
Niet alleen bieden deze een gelegenheid zich met de d h a r m a - wat daaronder ook door ieder van ons verstaan moge worden - bezig te houden, maar óók om elkaar beter te leren kennen.
In het bestuur zijn enkele wijzigingen gekomen. Zo trad de heer van der Beek, wegens zeer drukke werkzaamheden, helaas als voorzitter af.

Het bestuur is thans als volgt samengesteld:

Mr. L. Boer, Amersfoort - voorzitter;

Prof. dr. V. Westhoff, Groesbeek - 2e voorzitter;

J. Kenniphaas, Zwijndrecht - secretaris;

Mevrouw drs. C.Tj. Zelvelder-van der Laan, Delft - 2e secretaris;

Mevrouw dr. A.C.M. Kurpershoek-Scherft, Hengelo - penningmeester;

Mejuffrouw J.J.C. Perk, 's Gravenhage - lid;

Mejuffrouw V. Laterveer, Laren (N.H.) - lid;

Rev. P. van der Beek, Groningen - lid;

E.K. Post, Groningen - lid;

Mevrouw H.A.M. Perk-Meeuwesen, 's Gravenhage - buitengewoon lid.

Statutair vormen de vijf eerstgenoemden het dagelijks bestuur van de stichting.

Het ligt enigszins in de rede om bij het driejarig bestaan een toekomstverwachting uit te spreken. Dit is echter niet zó eenvoudig.
Het bestuur realiseert zich - overigens zonder bezorgdheid - dat het buddhisme in Nederland een klein, niet snel groeiend plantje is.
Niettemin is de mogelijkheid van spraakverwarring onder diegenen, die zich buddhist willen noemen, vrij groot. Een ander probleem is, dat een verantwoorde aanpassing van het buddhisme aan het westers "leven en beleven" een uitermate moeilijke zaak vormt, temeer omdat dit "leven en beleven" geenszins statisch is, maar zich veeleer in een grote stroomversnelling bevindt.
Het bestuur zal tevreden zijn indien de stichting erin slaagt een eenvoudige SADDHARMA regelmatig te doen verschijnen, een of tweemaal per jaar een samenkomst te organiseren, een kleine doch goede bibliotheek samen te stellen, het oprichten van kringen of gespreksgroepen te stimuleren.
Deze activiteiten gedijen het best in een wat warme, persoonlijke sfeer: er moet onderling vertrouwen zijn, tolerantie moet een levend begrip vormen.
Ik hoop van harte dat de stichting ook in de komende jaren op uw steun zal mogen blijven rekenen. Op uw medewerking - óók in de vorm van het leveren van (korte) bijdragen voor SADDHARMA wordt hoge prijs gesteld!

B.

Hoofdgedachten van het boeddhisme

Volgens de overlevering heeft de Boeddha, nadat hij de verlichting bereikt had, in zijn eerste preek het "Wiel van de Wet" aan het wentelen gebracht. En inderdaad heeft hij in deze eerste preek - levenslang zal hij dezelfde beginselen blijven herhalen - meteen al de kern van zijn leer uiteengezet.

Zijn eerste woorden handelen over de keuze van de "middenweg": de weg tussen toegeven aan lusten enerzijds en overdreven askese anderzijds. Deze keuze heeft een

wijsgerige grond. De wereld wordt gezien als zijnde noch niet-zijnde, maar als iets daartussen in: begrepen in een voortdurend proces van verandering. Dit geldt ook voor de eigen persoon en bijgevolg is het evenmin juist zich aan de wereld te verslingeren als te doen alsof ze niet zou bestaan en te trachten zijn natuurlijke aanleg geheel te onderdrukken. Beide uitersten worden dan ook zowel "onedel" als "zinloos" genoemd. In principe verwijst dit uitgangspunt naar een levensgedrag in overeenstemming met de eisen van het gezonde verstand.

Hierna zette de Boeddha aan zijn toehoorders zijn leer van de zog. vier edele waarheden uiteen:

De eerste "edele waarheid" is die van het lijden. Uitgaande van de menselijke situatie, constateert de Boeddha het simpele feit van de onontkoombaarheid van lijden. Alle leven is lijden inzoverre als alle leven onderweg is naar de opheffing ervan, naar de dood. Alles wat men begeert of bemint, krijgt of niet krijgt, gaat voorbij.

De tweede "edele waarheid" is die van de oorzaak van het lijden. Als zodanig wijst de Boeddha de "dorst" aan, de dorst om wat te hebben of wat te zijn, met aan de wortel ervan de bestaansdorst. Lijden is immers allereerst het gevolg van de bij voorbaat vergeefse strijd voor zelfhandhaving.

Eigenlijk is deze "dorst" maar één schakel in een hele keten van oorzaken-en-gevolgen, die alle tezamen de mens in de kringloop van het bestaan gevangen houden. Dit typisch Indische geloof in de kringloop der wedergeboorten volgens de wet van het karman (d.i.: ons "handelen" vormt ons, bepaalt dus ook wat we in een toekomstig leven zullen zijn) wordt hiermee door de Boeddha overgenomen. Maar het geloof in een "atman", in een onveranderlijke persoonskern, verwerpt hij (zie boven).

De derde "edele waarheid" is die van de beëindiging van het lijden, bijgevolg datgene wat de beëindiging van de "dorst" is, "het loslaten, het opgeven, de bevrijding, het niet-hechten". Uit het absolute van deze eis blijkt dat de "middenweg" inderdaad alleen een wèg is: het doel ervan blijft de wereld, waarvan het wezen nu doorzien is, te overwinnen. Daartoe wordt echter ook nog naar een andere weg verwezen.

Want de "vierde edele waarheid" tenslotte betreft de weg die leidt naar de beëindiging van het lijden, de zog. "edele achtledige weg": de juiste zienswijze, het juiste voornemen, het juiste spreken en handelen, de juiste wijze van levensonderhoud, de juiste inspanning, waakzaamheid en geestesconcentratie.

Zo bevat deze laatste der edele waarheden de sleutel tot de boeddhistische moraalcode in engere zin. Daar de leer, ter overwinning van de "dorst", een losraken van het zelf gebiedt, dient het tegenovergestelde nagestreefd te worden: een gericht zijn op de ander, aankweken van gevoelens van welgezindheid en ontferming voor alwat leeft, hetzij mens, dier of plant. Dit is de grondslag; en de sluitsteen is "wijsheid", "inzicht", nirwana ("uitdoven") bevrijding: een boven alles verheven

ervaring die bereikt kan worden in de "geestesconcentratie" of medidatie. Maar dit ligt voorbij de grenzen van deze wereld en om het uit te drukken schieten woorden tekort.

Dr. T. Kurpershoek-Scherft

TIBETANEN VRAGEN UW HULP!

In India wonen Tibetaanse vluchtelingen die hun vaderland - na de inval van de Chinese communisten - hebben verlaten.
Een deel van deze vluchtelingen leven in het Kulu-Manali gebied in het noorden van India. Ze leven daar onder zeer moeilijke omstandigheden. Velen oefenen er het beroep van wegwerker uit en door dit ongezonde werk en de slechte huisvesting, zijn er onder hen veel zieken. Zij hebben dringend behoefte aan: tenten, medicijnen, kleding voor zichzelf en hun kinderen en financiële hulp voor de bouw van een bejaarden- en een kindertehuis.
U kunt hen helpen door geld over te maken of kleren te zenden.
Inlichtingen over stortingen en verzendingen kunt U bij mij krijgen. Het adres is:

Mevrouw H.A. in 't Hout van Woerden
Hertog Arnoldstraat 2
Venlo. Tel. 04700-15429.

HET BESTUUR

Het penningmeesterschap van de stichting is met ingang van 15 september overgedragen aan mevrouw dr. A.C.M. Kurpershoek-Scherft, Bornsestraat 61, Hengelo.
Bij de overdracht is gebleken dat er nog enige donateurs zijn, die hun contributie voor 1970 nog niet hebben overgemaakt.
Wilt U zo vriendelijk zijn deze nalatigheid ongedaan te maken?